

Industrifackets årsredovisning 2023

**Funkar
för mig.**

**Industri
facket**

Innehåll

1. Från ordföranden.....	3
2. Vår ekonomiska verksamhetsmiljö 2023.....	4
3. Förbunds kongressen 2023	6
3.1 Val till förbunds kongressen	6
3.2 Förbunds kongressen i Tammerfors 22–24.5.2023	6
4. Samhällspåverkan: Riksdagsvalet 2023.....	8
4.1 Ökning av valdeltagandet	8
4.2 Kampanjen Vägande skäl mot försämringarna av arbetslivet	8
5. Utveckling av arbetsmarknadsverksamheten.....	10
5.1 Skydda och stärka kollektivavtalens allmänt bindande karaktär	10
5.2 Utveckling av nätverket av förtroendevalda	11
5.3 Satsningar på kollektivavtalsförhandlingarna.....	11
5.4 Tryggandet av arbetsvillkoren vid företagsspecifika förhandlingar	12
5.5 Påverkan av rättigheterna inom arbetslivet	12
6. Utveckling av den organisatoriska styrkan	14
6.1 Förbättring av organiseringen	14
6.2 Åtgärder för att öka medlemmarnas delaktighet och deltagande.....	15
6.3 Utveckling av fackavdelningarnas verksamhet	16
7. Förankring av strategin.....	17
7.1 Introducera och informera om den nya strategin.....	17
7.2 Förbunds kongressens beslut styr planeringen och aktiviteterna....	17

1. Från ordföranden

Industrifacketets största satsningar år 2023 handlade om förbundets första förbundskongressval och förbundskongress samt om motstånd mot den efter riksdagsvalet tillsatta högerregeringens åtgärder.

Förbundskongressvalet genomfördes med framgång. Valdeltagandet var bra, 43,2 procent, och många kandidater ställde upp i valet. Totalt valdes 442 ombud till förbundskongressen. Själva förbundskongressen hölls i Tammerfors i maj. Den godkände Industrifacketets nya strategi, uppdaterade stadgarna och valde en ny ledning för förbundet. Förbundskongressens genomförande var utmärkt även tekniskt. Jag vill uttrycka ett särskilt tack för de båda lyckade evenemangen – valet och kongressen – till medlemmarna, fackavdelningarna, de förtroendevalda och förbundets personal.

Efter kongressen inriktades arbetet på perioden efter riksdagsvalet. Landet fick en högerregering vars regeringsprogram innehåller många försämringar och nedskärningar både i den sociala tryggheten och i arbetslagstiftningen. Landets regering började hastigt genomföra sitt program och de första trepartsarbetsgrupperna tillsattes redan i juli för att förbereda den framtida lagstiftningen.

Det stod snart klart att det inte gjordes någon genuin beredning i trepartsarbetsgrupperna. I stället förde representanterna för landets regering och även näringslivets företrädare sina uppfattningar in lagberedningsförslagen, medan arbetstagar sidans synpunkter inte beaktades på något sätt. Detta gav fart åt motståndet mot förslagen, och på hösten ordnades flera politiska opinionsyttringar som motsatte sig dem. Som ett resultat av regeringens och näringslivets åtgärder försämrades även samhällsklimatet. Ju längre regeringens åtgärder framskred, desto tydligare blev landets tudelning. Samhällsfreden var och är fortfarande hotad.

Fackföreningsrörelsen har fått kämpa för sina existensvillkor. Kampen fortsätter med all säkerhet under de kommande åren. I denna kamp behövs alla medlemmars, fackavdelningars och förtroendevaldas insatser, så att vi kan trygga arbetstagararnas intressen även i framtiden.

Riku Aalto

2. Vår ekonomiska verksamhetsmiljö 2023

Finlands bruttonationalprodukt, det vill säga samhällsekonomin totala produktion, minskade med cirka -0,5 procent år 2023. Den ekonomiska tillväxten upphörde redan under senare halvåret 2022. De främsta orsakerna till den svaga ekonomiska utvecklingen var den starka inflationen och förhöjningen av räntorna till följd av den. De höga räntorna minskade den ekonomiska aktiviteten. Byggvolymen rasade dramatiskt och industrin drabbades hårt genom att investeringar senarelades både i Finland och på exportmarknaden. Köpkraften försämrades, vilket minskade försäljningen för företagen på hemmamarknaden.

Industriproduktionens volym minskade något i Finland år 2023. Utvecklingen varierade kraftigt beroende på bransch. Skogsindustrin klarade sig dåligt, men i många branscher inom metallindustrin steg produktionsvolymen till en rekordnivå under sommaren. Produktionen inom elektronikindustrin, som klarat sig bra året innan, minskade. Kemiindustrins produktion minskade något från 2022.

Industrifackets avtalsverksamhet omfattar också andra branscher än industribranscher. Konjunkturläget för dessa branscher var i huvudsak vikande. Efterfrågan på tjänster och produkter som är riktade till konsumenter, till exempel textilier, kläder och skor, minskade till följd av den försämrade köpkraften. Läget var bättre för företag som levererar tjänster till industrin. Konjunkturen för underhåll och reparation av maskiner och anläggningar förblev på en måttlig nivå. Tvätterier gynnades av återhämtningen inom turismen. Utdelningensbranschen präglades av företagsarrangemang.

Lantbruksbranscherna drabbades av dåliga skördar, men å andra sidan lättade den kostnadskris som Rysslands attack mot Ukraina orsakat. Skogsavverkningen led av svårigheterna inom skogsindustrin. Brytningen av metallmalmer minskade. Den långvariga nedgången i tryckeribranschen fortsatte.

Försäljningen av nya fordon var exceptionellt svag, särskilt i början av året. Försäljningen av nya bilar var näst lägst under hela 2000-talet. På bilverkstäderna var läget fortfarande relativt bra.

På den finländska arbetsmarknaden var antalet sysselsatta och sysselsättningsgraden fortsatt höga. Enligt Statistikcentralen fanns det 0,1 procentenhet fler sysselsatta i december 2023 än året innan. I december var trendsiffran för sysselsättningsgraden för 20–64-åringar 77,5 procent.

I slutet av 2023 minskade sysselsättningen tydligt, eftersom arbetslösheten och permitteringarna ökade genom konkurser inom byggbranschen. I december var antalet permitterade 49 800. Antalet permitteringar på heltid ökade med 67,8 procentenhet. Krisen inom byggbranschen återspeglades i Industrifackets medlemmars sysselsättning, som blev sämre under det senare halvåret. I december 2023 betalade A-kassan ut inkomstrelaterad dagpenning till totalt 12 400 arbetslösa och heltidspermitterade medlemmar i Industrifacket. I januari var motsvarande siffra 9 400.

En minskning av inflationen förväntades genom hela året. Den ägde slutligen rum alldeles i årets slut. Priserna steg på årsbasis med 6 procent. Konsumentpriserna

hade stigit med 7 procent redan året innan. Detta är en helt exceptionell period av prishöjningar.

Inkomsterna steg långsamt i förhållande till förhöjningen av konsumentpriserna. Enligt Statistikcentralens inkomstnivåindex steg lönerna i Finland med 4,2 procent från året innan. Realinkomsterna sjönk med 2 procent till följd av den snabba inflationen. Industriarbetarnas löner steg något långsammare än löntagarnas löner i genomsnitt.

3. Förbundskongressen 2023

De viktigaste evenemangen år 2023 var det första förbundskongressvalet i Industrifacketts historia och förbundskongressen som ordnades i Tammerforshuset 22–24.5.2023. Vid förbundskongressen företrädde medlemmarna av 442 representer.

3.1 Val till förbundskongressen

Förbundskongressvalet ägde rum 10–31.3.2023 både elektroniskt och per post. Förbundets styrelse fastställde valresultatet 5.4.2023. Valdeltagandet var 43,2 procent, vilket var ett bra resultat.

Kandidaterna i socialdemokraternas och obundnas valförbund Industrins samarbetsare/ Yhteistyön Tekijät fick 64,2 procent av rösterna i valet, vilket gav dem 289 ombuds på förbundskongressen. Valförbundet för vänstern och obundna, Industrins påverkare/ Teollisuusliiton Vaikuttajat, fick 35,7 procent av rösterna och 153 ombud på kongressen. Valförbundet för centern och obundna fick endast 0,1 procent av rösterna och blev helt utan ombud på kongressen.

Rekryteringen av kandidater, kampanjarbetet, åtgärderna för att öka valdeltagandet, valarrangemangen, utbildningen av kongressombuden, mötesarrangemangen och kommunikationen i anslutning till förbundskongressvalet var en stor satsning för hela förbundets organisation.

3.2 Förbundskongressen i Tammerfors 22–24.5.2023

Förbundskongressen behandlade och antog Industrifacketts nya strategi. Strategidokumentet definierar de viktigaste riktlinjerna och de huvudsakliga målen för förbundets verksamhet under den innevarande kongressperioden. I strategin ingår också värderingarna och visionen, som ger förbundets verksamhet dess grund och långsiktiga mål. Förankringen av strategin var en av prioriteringarna för facketts verksamhet år 2023 (se avsnitt 7).

Förbundskongressen fastställde också förbundets nya stadgar och fackavdelningarnas modellstadgar. Utöver stadgeutskottet arbetade fyra andra strategirelaterade utskott på förbundskongressen: utskotten för arbetsmarknadsverksamhet, organisatorisk styrka, samhällspåverkan och möjliggörare.

Efter att övergångsperioden efter förbundsfusionen år 2017 gått ut valde förbundskongressen utöver ordföranden endast en vice ordförande i stället för tidigare tre. Riku Aalto (Industrins samarbetsare/ Yhteistyön Tekijät) valdes till ordförande och Turja Lehtonen (Industrins påverkare/ Teollisuusuden Vaikuttajat) till vice ordförande. Även i förbundets styrelse och fullmäktige invaldes färre personer.

Kongressen genomfördes för första gången helt elektroniskt. All distribution av material, alla begäran om ordet och omröstningar samt hela utskottsarbetet utfördes med elektroniska applikationer. Även fackavdelningarnas förslag togs för första gången emot elektroniskt. Sammanlagt 997 förslag lämnades in. De granskades i förbundskongressens stadgeutskott och i de fyra strategirelaterade utskotten.

Den papperslösa förbunds kongressen lyckades bra och var en konsekvent fortsättning på Industrifacketets arbete för att förnya de digitala systemen som pågått sedan förbundets första verksamhetsår. Arbetet fortsätter, vilket återspeglas i de strategiska riktlinjer som förbunds kongressen antog.

4. Samhällspåverkan: Riksdagsvalet 2023

4.1 Ökning av valdeltagandet

Inför riksdagsvalet våren 2023 var Industrifacketts viktigaste mål att få så många medlemmar i förbundet som möjligt att använda sin rösträtt samt att för medlemmarna presentera de kandidater som ställde sig positiva till facklig verksamhet. Kampanjen för aktivering av väljarna kombinerade både organisatoriska åtgärder och kommunikationsaktiviteter. Kampanjen aktiverade också medlemmar att rösta i valet till förbunds kongressen.

Med kampanjen Bort med handen ur min ficka fick vi nästan 37 000 medlemmar att förbinda sig att rösta för Industrifacketts mål för den samhälleliga intressebevakningen. Kampanjens teman valdes så att de fungerade i både kongress- och riksdagsvalet. Som en del av kampanjen presenterade vi riksdagskandidater som lovade att arbeta för mål som är viktiga för den fackliga verksamheten.

De intressebevakningsärenden som enligt Industrifacketts enkäter är viktigast för medlemmarna beaktades i kampanjen för ökat valdeltagande. De var att återföra konkurrenskraftsavgifterna på arbetsgivarnas ansvar samt att skydda strejkrätten, kollektivavtalen, utkomstskyddet och förtroendemannens ställning.

Kampanjen för ökat valdeltagande genomfördes huvudsakligen med hjälp av telefonsamtalsverktyget. De aktiva i facket erbjöd vi en verksamhetsmodell och material för användning på arbetsplatsen. Utöver samtalskampanjen ökade vi genomslaget genom marknadsföring i medierna och innehåll i förbundets egna kommunikationskanaler. Marknadsföring gjordes också via e-post och textmeddelanden. Kampanjerna till medlemmarna inriktades bland annat utifrån kön, fackavdelning och valkrets.

Industrifacketts kampanj Ta bort handen ur min ficka var en del av den gemensamma kampanjen Vaalistaja för fackförbunden i FFC. Industrifacketts medlemmar som kandiderade i riksdagsvalet och förbundets viktigaste teman lyftes fram i förbundets kommunikationskanaler under valkampen. Fackavdelningarna fick utbildningspaket om samhällspåverkan.

Enligt tillgängliga uppgifter kandiderade 38 medlemmar i Industrifacket i riksdagsvalet. Två av dem blev invalda till riksdagen, Niina Malm (sd.) och Timo Suhonen (sd.).

4.2 Kampanjen Vägande skäl mot försämringarna av arbetslivet

Under riksdagsvalet väckte Industrifackett offentlig debatt om arbetslivsrelaterade teman som handlade om de problem som förbundets medlemmar dagligen möter. Även konkurrenskraftsavgifterna aktualiserades i valdebatterna. Vi fick tydliga ställningstaganden från kandidater för olika partier om intressebevakningsfrågor som är viktiga för förbundet. Trots detta har särskilt sannfinländarna handlat efter valet och i regeringen tvärt emot sina svar i anslutning till valkampanjen.

Snabbt efter att Petteri Orpos och Riikka Purras högerregering fått makten och regeringsprogrammet blivit färdigt blev det klart att regeringen hotade särskilt de ärenden som är viktiga för förbundets medlemmar. I regeringsprogrammets tog hänsyn endast till näringslivets och arbetsgivarnas åsikter, medan arbetstagarnas åsikter lämnades helt utan beaktande. Industrifacket beredde mål för förhandlingarna om regeringsprogrammet, men de blev inte noterade. Ett av de viktiga målen var att stärka förtroendemannens ställning vid lokala avtal.

Under sommaren 2023 blev det också klart att trepartsförhandlingarna om skrivningarna om arbetslivet i regeringsprogrammet inte var genuina förhandlingar. De förändringar som regeringen spikat redan när det beslutade om regeringsprogrammet var ensidigt riktade mot arbetstagarnas rättigheter och intressen och avsedda att försämra den sociala tryggheten.

Till följd av Orporegeringens beslut att tukta arbetstagarna och de mest utsatta i samhället slog fackförbunden samman sina krafter i kampanjen Vägande skäl. Ett antal politiska opinionsyttringar mot regeringens politik ordnades redan på hösten, och de fortsatte in på år 2024. Samhällsklimatet försämrades och samhällsfreden rubbades.

Mot slutet av år 2023 inrättade Orpos regering en styrgrupp för att förbereda Finlands industripolitiska strategi. Industrifacket publicerade sina egna linjedragningar om industripolitiken redan i sina mål för regeringsprogrammet. Förbundet betraktar Orpos regerings industripolitiska linje som hållbar men oambitiös. Industrifacket är representerat i beredningen av den nya industripolitiska strategin i styrgruppen, som är underställd arbets- och näringsministeriet.

Fackets sakkunniga anlätades i förbundets mediesynlighet efter behov, bland annat sektordirektörer och specialister i ärenden som gällde arbetstagare med utländsk bakgrund och utbildningspolitik.

5. Utveckling av arbetsmarknadsverksamheten

Arbetsmarknadsverksamhet är en bestående prioritering i Industrifacketets verksamhet. Utvecklingen inriktas på olika sätt under olika år. År 2023 fokuserade vi på att säkra och stärka kollektivavtalens allmänt bindande karaktär, utveckla nätverket av förtroendevalda och förhandlingsverksamheten samt främja rättigheterna inom arbetslivet.

5.1 Skydda och stärka kollektivavtalens allmänt bindande karaktär

Allmänt bindande och riksomfattande kollektivavtal är ett effektivt sätt att trygga arbetstagarnas intressen och rättigheter. Arbetsgivar sidan har försökt utmana deras ställning på arbetsmarknaden. En del av arbetsgivarorganisationerna har övergått eller vill övergå till företagsspecifika avtal. Orpos regering, som inledde sin verksamhet under verksamhetsåret, och dess planerade åtgärder bidrar till att undergräva betydelsen av kollektivavtalens allmänt bindande verkan. I Industrifacketets strategi upptogs år 2023 mål som syftar till att stärka kollektivavtalens allmänt bindande karaktär.

I dagens läge är kollektivavtalets bindande verkan beroende av arbetsgivar sidans beslut. Lagstiftningen tar inte hänsyn till arbetstagarnas organisering eller till en sådan situation som råder inom den mekaniska skogsindustrin som saknar ett riksomfattande kollektivavtal. Utveckling av lagstiftningen var ett av Industrifacketets mål i förhandlingarna om regeringsprogrammet efter riksdagsvalet våren 2023, och detta mål har också upptagits i förbundets strategi. Finlands nya regering bildades av samlingspartiet och sannfinländarna, och därför är det inte realistiskt att vänta sig att målet uppnås under de närmaste åren. År 2023 kartlades företagets vilja att förhandla fram nya riksomfattande kollektivavtal för branscherna inom den mekaniska skogsindustrin. Kartläggningen ledde inte till några resultat.

Vi fortsatte det regelbundna och aktiva samarbetet med arbetsgivarförbunden under verksamhetsåret. Samarbetet omfattade bland annat arbetsgrupper för utveckling av lönesystemen och avtalsverksamheten. Som ett resultat av samarbetet ordnades till exempel kurser i lokal avtalsverksamhet för företag. Vissa avtalsbestämmelser i kollektivavtalen harmoniserades under den förra förhandlingsrundan. Det är inte möjligt och inte heller ändamålsenligt att harmonisera alla avtalsbestämmelser.

År 2021 startade Industrifacket mediekampanjen Gör ditt livs kontrakt, vars huvudbudskap underströk kollektivavtalens betydelse för arbetstagarna och hela samhället. Kampanjen fortsatte år 2023.

Den organisatoriska styrkan har blivit allt viktigare i takt med förändringen på arbetsmarknaden. En hög organisationsgrad och medlemmarnas beredskap till organisatoriska åtgärder ger förbundet ett starkt stöd vid förhandlingarna. Vi följer upp medlemmarnas beredskap att delta i stridsåtgärder med en årlig enkät. Stora verksamhetsställen med fler än 50 anställda är strategiskt viktiga i kollektivavtalsförhandlingarna. Utveckling av den organisatoriska styrkan var en av prioriteringarna år 2023, och förbundets åtgärder beskrivs i avsnitt 6.

5.2 Utveckling av nätverket av förtroendevalda

Antalet huvudförtroendemän var ungefär oförändrat år 2023, men antalet arbetarskyddsfullmäktiga ökade klart. Uppgifterna i registren om täckningen av nätverket av förtroendevalda förbättrades under året, och förfarandena för administration av uppgifterna gjordes klarare. Informationen uppdateras bland annat under arbetsplatsbesök och i anslutning till kampanjer. När registret är i ordning är det möjligt till exempel att inrikta rekryteringen av nya huvudförtroendemän med högre precision. Personer som sköter förtroendeuppdrag och deras arbete lyftes fram genom kontinuerlig kommunikation på förbundets webbplats, i tidningen Tekijä samt i förbundets nyhetsbrev och kanaler i de sociala medierna.

Industrifacket fortsatte att satsa på huvudförtroendemännens och de arbetarskyddsfullmäktigas kunnskap och stöd. Antalet studerande i utbildningen för förtroendemän på Murikka-institutet var störst på fem år (611 personer). Antalet studerande i utbildningen för arbetarskyddsfullmäktiga var det näst största på fem år (386 personer). År 2023 schemalades utredningen av huruvida det är möjligt att bygga en examen eller motsvarande helhet av utbildningen för förtroendemän. Utredningen fortsätter år 2024.

Vi fortsatte att ordna Voimavarakahvila-evenemang och arbetshandledning för förtroendevalda år 2023. På resurscaféevenemangen får förtroendevalda viktigt kamratstöd. Sammanlagt 14 evenemang ordnades under året. Arbetshandledning ordnas regionalt, och deltagarna upplever att deltagandet har betydelse.

Vi fortsatte att ordna evenemang för förtroendemän i olika branscher och ordnade ett temaseminarium som var gemensamt för alla branscher. I förbundets verksamhetsområden ordnades fler möten ned förtroendevalda än normalt. Förutom de planerade utbildningarna, aktualitetsdagarna och de övriga evenemangen ordnade vi evenemang inom kampanjen Vägande skäl och strejkt utbildningar.

Startkurserna för nya huvudförtroendemän ordnades regionalt. År 2023 testades en ny, utvidgad startkurs för huvudförtroendemän i regionen Norra Finland. I Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen ordnades en mer omfattande helhet för coaching av nya förtroendemän. Förbundets utbildningsenhet och regionerna samarbetade under året för att göra de kurser för förtroendevalda som förbundet tillhandahåller enhetliga samt för att rekrytera fler deltagare till kurserna. Det är möjligt att öka antalet deltagare bland annat genom personlig marknadsföring och omsorgsfull planering av utbildningarnas datum.

5.3 Satsningar på kollektivavtalsförhandlingarna

År 2023 uppnådde vi förhandlingsresultat för största delen av Industrifacketts riksomfattande kollektivavtal under årets första månader. De nya avtalsperioderna sträcker sig fram till slutet av 2024 eller början av 2025. Enligt vår bedömning lyckades vi kommunicera om förhandlingarnas gång mer omsorgsfullt än tidigare. Kommunikationen var mer samordnad, riktad och åskådlig än tidigare.

Utvecklingen av förhandlingsverksamheten fortsatte efter förhandlingarnas slut. Förberedelserna inför den nästa kollektivavtalsrundan inleddes med diskussioner om hur det är möjligt att kompensera för regeringen Orpos eventuella arbetslivsförändringar. E-tjänsten för avdelningarnas och arbetsplatsernas förtroendevalda infördes

år 2022. Tjänsten kompletterades under året med ett formulär för förslag som gäller kollektivavtalsförhandlingarna. Från och med år 2024 lämnar fackavdelningarna sina kollektivavtalsförslag genom e-tjänsten.

Industrifacket publicerar fyra gånger om året en konjunkturbarometer som bygger på en enkät med huvudförtroendemännen. Barometern innehåller information om konjunkturerna i fråga om produktionen och sysselsättningen inom förbundets största industribranscher. Konjunkturuppgifterna kan användas för att ställa upp och motivera förhandlingsmål för de olika branscherna.

Löneuppgörelserna i Finlands viktigaste konkurrentländer har betydelse i kollektivavtalsförhandlingarna. Med hjälp av dem är det möjligt att uppskatta läget i fråga om Finlands konkurrenskraft. Förbundet beslutade att intensifiera uppföljningen av löneuppgörelserna i konkurrentländerna. Förbundets egen köpkraftsenkät ger information om nivån på förbundets medlemmars utkomst. Köpkraftsenkäten gjordes för andra gången år 2023.

Under verksamhetsåret inledde vi förhandlingar om möjligheten att få använda uppgifter i Skatteförvaltningens inkomstregister. Löneuppgifter får allt större betydelse vid förhandlingarna, särskilt vid förhandlingar på företagsnivå.

5.4 Tryggandet av arbetsvillkoren vid företagsspecifika förhandlingar

Industrifackets linje är att företagsspecifika avtal och åtgärder för att ställa sig utanför kollektivavtalssystemet inte får vara ett sätt att försämrå anställningsvillkoren. I fråga om företagsspecifika förhandlingar är målet att uppnå resultat som överskrider förbundets miniminormer.

Under 2023 förhandlade förbundet om företagsspecifika kollektivavtal inom den mekaniska skogsindustrin för andra gången. Vi utbildade förtroendemän för förhandlingarna och höll separata intressebevakningsutbildningar för förtroendemän i stora koncerner. Vid förhandlingarna i företag sattes målen i förhållande till de övriga företagsspecifika och riksomfattande målen.

En del arbetsgivare har en negativ inställning till arbetstagarnas rättigheter, valet av förtroendemän och avtal överhuvudtaget. Under verksamhetsåret fäste vi särskild uppmärksamhet vid förseelser mot företagsspecifika avtal och vid meningsskiljaktigheter, och vi överförde sådana fall med låg tröskel för behandling till våra juridiska experter. Vi började planera en särskild verksamhetsmodell mot arbetsgivare som har en negativ inställning till facket.

Företagsspecifika förhandlingar och intressebevakning kräver information om företagets ekonomi och medlemmarnas åsikter. Majoriteten av de analyser som genomfördes under 2023 gällde trävarusektorn och företagen inom den. Vi riktade en löneenkät av försökskaraktär till den mekaniska skogsindustrin. De för verksamhetsåret planerade arbetsplatsbesöken genomfördes inte i full utsträckning.

5.5 Påverkan av rättigheterna inom arbetslivet

Arbetslagstiftningens betydelse har ökat i takt med att utvecklingen av kollektivavtalen har blivit svårare i en del branscher. Rättigheterna och skyldigheterna i arbetslivet regleras i flera olika lagar. Därför upptog Industrifacket ökad påverkan i lagstift-

ningen som ett strategiskt mål år 2023. I praktiken förvandlades påverkansarbetet till en försvarskamp när Orpos regering offentliggjorde sitt program i juni.

Under verksamhetsåret intensifierade vi samarbetet mellan centralkontoret och regioncentren vid behandlingen av tvister som gällde medlemmars anställningsförhållande, och vi prövade också nya samarbetsformer. Vi ordnade intern utbildning för att förbättra kompetensen hos förbundets personal. Utbildningarna gällde bland annat arbetstidslagstiftningen och hävning av anställningsförhållandet under prövotiden.

Målet är att bättre identifiera ärenden som lämnar rum för tolkning i ett juridiskt perspektiv. Förbundet letar efter prejudikat i frågor som är viktiga med tanke på arbetslivet. Vi har fått besvärstillstånd Högsta domstolen i tvistemål som gäller utgången av arbetstidsförkortningar (pekkanendagar) samt diskriminering på grund av facklig verksamhet. Dessutom har vi hänskjutit ärenden som gäller tolkning av kollektivavtal till arbetsdomstolen för avgörande.

Inom medlemskommunikationen behandlade vi grundläggande arbetslivsrättigheter och ändringar i arbetslagstiftningen året om i tidningen Tekijä samt på förbundets webbplats och de sociala medierna. De starkaste satsningarna inom kommunikationen var dock kampanjen Ta handen ur min ficka, som genomfördes våren 2023, och kampanjen Vägande skäl, som började på hösten. De använde alla former av medier: TV, radio, digital marknadsföring, utomhusreklam och tryckta medier. I en studie som genomfördes i slutet av året betraktades Industrifackets reklam som tydlig och positiv, och den nådde bäst åldersgruppen 15–24 år.

Rättigheterna inom arbetslivet hölls framme också på våra kurser. Ämnet behandlades inte bara på kurserna för förtroendevalda utan även i veckoslutsutbildningen Informationspaket för arbetslivet, som ordnades 12 gånger i olika regioner.

I Industrifackets strategi som förbundskongressen fastställde upptogs som mål att förbundet utvecklar arbetarskyddsorganisationen på arbetsplatserna, höjer arbetarskyddets nivå och ökar samarbetet med myndigheterna. År 2023 ordnade vi totalt 40 arbetsmiljödagar på olika arbetsplatser. På hösten inledde vi Turvallisuuutta yhteistyöllä evenemangen. Målet med dem är att utveckla samarbetet inom säkerhet på arbetsplatserna, och arbetarskyddsmyndigheter har deltagit i arbetet.

6. Utveckling av den organisatoriska styrkan

Organisatorisk styrka är den andra av Industrifacketts bestående prioriteringar som vi satsar på varje år. I praktiken handlar organisatorisk styrka om en hög organisationsgrad, förmåga att organisera och rekrytera medlemmar, en medlemskår som är engagerad för de gemensamma målen samt fungerande fackavdelningar.

Antalet medlemmar i Industrifacket som är på arbetsmarknaden har hållits på samma nivå sedan år 2021. Både medlemskapets dragkraft och hållkraft har förbättrats jämfört med tidigare år.

6.1 Förbättring av organiseringen

De kampanjer för organisering som Industrifackett genomför förbättrar det organisatoriska läget på utvalda arbetsplatser. Den viktigaste målgruppen är arbetsplatser med mer än 50 anställda. Resultatet mäts med medlemmarnas antal och aktivitet samt med omfattningen och funktionen av nätverket av förtroendevalda. Organiseringen stärker intressebevakningen och ställningarna inför kollektivavtalsförhandlingar.

Det viktigaste målet för organiseringsarbetet år 2023 var att avvärja regeringen Orpos arbetslivsförsämringar. Industrifackett använder redskapen för organiseringsarbetet i kampanjen Vägande skäl.

Kampanjen Vägande skäl genomfördes i tre skeden år 2023. I det första skedet i augusti–oktober skapade vi medvetenhet om våra mål, ordnade informationsmöten för förtroendevalda och verkställde utmarscher på 99 verksamhetsställen. Ungefär 13 500 medlemmar deltog i utmarscherna. I november inleddes det andra skedet, där vi genomförde ett dygn långa strejker på 122 verksamhetsställen. Cirka 10 000 medlemmar deltog i dem. Den tredje fasen var strejken 14.12.2023 som omfattade 459 verksamhetsställen och cirka 31 000 medlemmar. Samma dag hölls regionala torgevenemang, och till riksdagsledamöterna överräcktes arbetstagarnas vädjan om att lagförslagen som leder till en försämring av arbetslivet ska återkallas. Kampanjen fortsatte år 2024.

Enligt vår bedömning deltog de förtroendevalda och medlemmarna i kampanjen med kraftigt engagemang. Medlemmarnas stöd för de olika åtgärder var mycket starkt, liksom även deras deltagande i strejkerna. Vi fick ett betydande antal nya medlemmar på de arbetsplatser som var med i kampanjen. Den mest effektiva metoden för kommunikation var en kombination av e-post, textmeddelanden och personlig kontakt. Inlägg i de sociala medierna som är lätta att dela har varit ett gillat sätt att sprida information.

Vi fortsatte projektet Järjestäva ammattiosasto (organiserande fackavdelning) under verksamhetsåret. Sju fackavdelningar och anställda organiserare deltog. Genom projektet har det varit möjligt att öka antalet medlemmar i de deltagande fackavdelningarna. Det har bland annat varit möjligt att förebygga medlemmars avgång genom personliga kontakter. Fackavdelningsorganisatorerna började avlägga ett utbildningsprogram för organiserare. Programmet genomförs av Arbe-

tarnas Bildningsförbund ABF. Vi vill ha fler fackavdelningar med i projektet, och därför började vi förnya det på hösten 2023.

Vi fortsatte att marknadsföra medlemskapet i förbundet på många sätt år 2023. De kampanjer som nämns ovan var en stor satsning också inom medlemsrekryteringen. Industrifacket gjorde sin andra medlemsundersökning i början av året. Undersökningen gav nya uppslag till marknadsföring av medlemskapet. Syftet var att göra det så enkelt som möjligt att gå med i förbundet med ett elektroniskt anslutningsformulär. Det blev också möjligt att ansluta sig som medlem per telefon. En länk till det elektroniska anslutningsformuläret lades ut på de olika kampanjernas webbplatser.

Verksamheten för medlemsråddning fortsatte, och den börjar redan vara rutinarbete. Vi ringer personligen till medlemmar som har obetalda medlemsavgifter. Under år 2023 fick vi tusentals medlemmar att ta hand om sina obetalda medlemsavgifter och stanna i förbundet.

Förtroendemännen och de arbetarskyddsfullmäktiga företräder förbundet på sina arbetsplatser och är ofta de första som har möjlighet att erbjuda medlemskap i förbundet. Vi lyfte fram medlemsrekryterings betydelse i praktiken vid alla evenemang, möten och besök på plats under året. Vi fortsatte att ordna Vi är förbundet-evenemang, men evenemangen var färre än vad som skulle ha behövts. Förberedelserna inför förbundskongressen och kampanjen Vägande skäl tog resurser från denna verksamhet.

6.2 Åtgärder för att öka medlemmarnas delaktighet och deltagande

Förbundskongressvalet år 2023 gav alla medlemmar möjlighet att påverka och delta i förbundets verksamhet. Valdeltagandet var utmärkt. Mer information om valet och förbundskongressen finns i avsnitt 3.

I planen för verksamhetsåret fanns åtgärder för att införa nya sätt att delta i fackavdelningarnas möten och den övriga verksamheten. Målet var att öka medlemmarnas deltagande i avdelningens verksamhet. Under 2023 gjordes dock inga betydande framsteg i detta område, och åtgärderna senarelades till de kommande åren.

Industrifacket ordnade regionala, lättillgängliga evenemang särskilt för studerandemedlemmar och unga under år 2023. Ett exempel på dem var Teollisuusmiitti-evenemangen. Vi ordnade också flera aktualitetsevenemang för kvinnliga medlemmar i förbundet. På Murikka-institutet ordnades över 20 kurser som var avsedda för alla medlemmar under verksamhetsåret. Kurserna handlade bland annat om IT, språk och andra kunskaper och färdigheter som behövs i arbetslivet. Totalt över 500 medlemmar deltog i dessa kurser. År 2023 introducerades rum där sällskapsdjur är tillåtna på Murikka-institutet. Det ökar tillgängligheten, då allt fler har möjlighet att delta i undervisningen. Medlemskryssningen i september var det största enskilda medlemsevenemanget.

Antalet medlemmar med utländsk bakgrund ökade med mer än tio procent under år 2023. Utvecklingen ökar behovet av tjänster, material och evenemang på olika språk. Vi ordnade kursen The Rules of Working Life in English för andra gången under verksamhetsåret. Materialen för kampanjen Vägande skäl publicerades också på engelska. Utvecklingen av Industrifackets mobilapplikation fortsatte, men utvidgningen av tjänsten till nya avtalsbranscher sker under de kommande åren. Applikationen

Hermes ger klar information på fem språk om arbetsvillkoren och arbetslivet inom lantbruksbranscherna i Finland.

6.3 Utveckling av fackavdelningarnas verksamhet

Industrifacket fackavdelningar ska bland annat rekrytera medlemmar, organisera arbetsplatser, övervaka att kollektivavtalen iakttas, stödja förtroendepersonerna och ordna kurser. Vi strävar efter att varje medlem hör till en avdelning som kan fullgöra dessa uppgifter.

Förbundskongressen gjorde ändringar i avdelningarnas modellstadgar. En av ändringarna var att ordföranden, vice ordföranden och sekreteraren i avdelningens styrelse ska vara medlemmar som är tillgängliga på arbetsmarknaden. I slutet av 2023 hade 85 procent av avdelningarna antagit de nya stadgarna.

En ändring som gjordes i stadgarna på förbundskongressen gav fullmäktige behörighet att besluta om grunderna för och beloppet av återbetalningarna av medlemsavgifter. I praktiken gör detta det möjligt att gradera fackavdelningarnas medlemsavgiftsinkomster beroende på hur aktiv avdelningen är. I förbundets nya strategi upptogs också målet att bereda ett reformprogram för fackavdelningarnas verksamhet. Beredningen av programmet börjar år 2024 i samarbete med avdelningarna. I arbetet utnyttjas även resultaten av utvecklingssamtalen i fackavdelningarna.

År 2023 ordnade vi i likhet med tidigare år fackavdelningskliniker, som är aktualitetsevenemang för fackavdelningarna på webben. De handlade bland annat om de ändringar i stadgarna som gjordes på förbundskongressen samt om prioriteringarna i verksamheten under det kommande året. Kurserna för fackavdelningsaktiva på Murikka-institutet hade sammanlagt cirka 200 deltagare under året. Vi genomförde två regionala Toimiva ammattiosasto-evenemang, som bland annat tog upp avdelningarnas nuläge och utvecklingsutsikter.

I verksamhetsplanen fanns målet att bättre utnyttja avdelningarnas anställda i förbundets verksamhet, men vi hittade inga lösningar för att göra detta.

Samarbetet mellan de förtroendevalda och fackavdelningarna fungerar på olika nivåer i olika verksamhetsområden. En indikator är deltagandet i regiongruppsverksamheten. I regioner med aktivt deltagande i verksamheten är nätverkandet och samarbetet mellan avdelningarna och förtroendemännen enligt vår bedömning på en högre nivå.

7. Förankring av strategin

En av prioriteringarna år 2023 var att förankra den av förbundskongressen antagna strategin i förbundets verksamhet. Strategin anger målen för verksamheten under hela förbundskongressperioden åren 2023–2028. Med förankring avses att riktlinjerna och målen introduceras och genomförs i praktiken. Detta förutsätter att personalen, fackavdelningarna och de aktiva medlemmarna engagerar sig för förbundets mål och arbetar för att främja dem.

7.1 Introducera och informera om den nya strategin

Arbetet med beredningen av strategidokumentet inleddes redan år 2021. Hela förbundsorganisationens engagemang för strategin byggdes alltså redan upp i beredningsskedet, där ledningen, fackavdelningarna och förbundets personal hade sina egna roller.

Den av förbundskongressen antagna strategin skrevs så att den är begriplig och målen realistiska. Metoderna för att mäta hur strategins mål uppnås vidareutvecklas under de kommande åren. Strategin publicerades på förbundets webbplats efter förbundskongressen, och utifrån strategin bereddades material för användning på förbundets evenemang och utbildningar.

Centrala innehåll i strategin, till exempel värderingarna och visionen, upptogs som element i internetutbildningar för Industrifacketts personal om organisationskulturen och förbundets varumärke. Utbildningarna kommer att utnyttjas till exempel vid introduktionsutbildningen av nya medarbetare.

7.2 Förbundskongressens beslut styr planeringen och aktiviteterna

Att uppta de strategiska målen direkt i prioriteringarna för förbundets verksamhet och i planeringen av verksamheten betraktades som det mest konsekventa sättet att förankra strategin. På detta sätt blev det möjligt att direkt styra förbundets verksamhet med strategin på det praktiska planet. Genomförandet av strategin och verksamhetsplanerna följs i fortsättningen upp kvartalsvis året runt under hela strategiperioden.

Även förbundets indikatorer uppdaterades. Genomförandet och införandet av de nya indikatorerna senarelades till år 2024. Indikatorerna utvecklades för att ännu bättre kunna följa upp hur strategin genomförs.

Industrifacketts personal har nyckelställning när det gäller att genomföra strategin. År 2024 vidtogs åtgärder som ökar personalens kunnande vad gäller de årliga prioriteringarna och vissa mål i strategin.

Fackavdelningarna fick genast i början av höstsäsongen instruktioner om hur de kan bidra till genomförandet av strategin. Fackavdelningarna gavs två uppgifter som stödjer prioriteringarna för förbundets verksamhet år 2024. Avdelningarna informerades dessutom om de tolv strategiska mål som har en direkt koppling till fackavdelningarnas aktiviteter och som de ska beakta i sin verksamhet.

